

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Det danske samfund lider i stadig stigende grad af en hektisk overregulering. Hvert eneste år vedtages der flere hundrede love, som efterfølges af cirkulærer og bekendtgørelser. Omfanget heraf er så stort, at hele befolkningen har mistet overblikket. Det gælder lovgiverne, administratorene og naturligvis den øvrige befolkning.

Gennem længere tid er det blevet populært at fremhæve behovet for en forbedring på lovgivningsområdet, en regelsanering. Der er endnu ikke set nogen resultater. Tværtimod er der sket en stigning i antallet af love og regler, som befolkningen skal overholde og derfor må have kendskab til. Situationen er ganske harmdirrende urimelig.

Enhver må kunne se, at dette ikke kan fortsætte, såfremt det vel at mærke er ønsket, at Danmark fremover skal fremstå som et retssamfund. I hvert fald må man forlange af et retssamfund, at der findes et rimeligt enkelt lovgrundlag, således at de personer, som skal benytte dette, ikke uafsladeligt er i tvivl om, hvad gældende ret er for øjeblikket. Love skal være enkle, nødvendige, forståelige og uden modsigelser de enkelte love imellem.

Selv højtuddannede specialister inden for enkeltområder er ikke længere i stand til at bevare overblikket, og hvorfor skulle de også det; reglerne bliver snart lavet om alligevel, og det er fuldt ud legitimt at presse borgerne i stedet for selv at sætte sig ind i reglerne. Den person, som sidder bag skranken, har hele systemets støtte i ryggen. Når regler og love er så omfattende og så forvirrede i deres konstruktion, vil en naturlig konsekvens for magthaverne være at slutte sig sammen i en gensidig opbakning. Devisen vil blive, at systemet skal have ret. Det er selve intentionen bag magtsystemet. Man må forvente, at der i dette klima breder sig en håbløshed blandt befolkningen, blandet op med en kynisk resignation.

Om skattesystemet siger lektor Michael Møller fra Handelshøjskolen i København i 1996 ved Skatte-

chefforeningens årsmøde: »Giv dem nogle hårdere straffe, det er den eneste vej. Det eneste, der kan holde et skattesystem gående, er, at vi ændrer reglerne hele tiden og ikke lader folk kende dem. Man skal satse lidt mere på at skræmme folk i stedet for at appellere til at udvise samfundssind, det kan man ikke hvile et skattesystem på.«

Det er sikkert den rette vej, hvis det er det rene tyranni, man gerne vil. Men så bliver konsekvenserne også derefter. Forslagsstillerne mener ikke, man skal længere ud ad den tangent, og håber, at der vil være opbakning til at skabe lidt respekt omkring retssikkerheden i stedet.

Det stigende antal love og de mange tusinde offentligt ansatte til at håndhæve reglerne gør det på forhånd svært for en borger at kræve sin ret. Hvis man som borger bliver mødt af krav fra offentlige myndigheder, vil mange på forhånd opgive at kræve deres ret, ganske enkelt fordi det vil betyde store menneskelige og økonomiske afsavn i lang tid. Derfor udvikles et samfund, hvor myndighederne ved deres blotte magtdemonstration over for enkelte borgere opnår en adfærdsregulering hos resten af befolkningen. »Jeg vil ikke udsættes for det samme som Pedersen . . .«, synes mange at tænke.

Gælder det fædselslovens påbud om kørselsretning eller straffelovens forbud mod at slå hinanden ihjel, så er det nyttigt, at retsforfølgelsen fra myndighederne får alle andre borgere til at overholde reglerne. Gælder det derimod en købmand, som har regnet forkert ved momsindberetningen, eller en lønmodtager, som ikke har forstået reglerne om kørselsfradrag, er det massive magtopbud fra de offentlige myndigheder efter forslagsstillernes opfattelse unødvendigt og uønskeligt.

»Jeg vidste ikke, det var ulovligt«, må mange borgere ærligt sige, når de pludselig får besøg fra offentligt ansatte kontrollører eller brev fra forvaltningerne. Borgeren har med andre ord ikke bevidst villet overtræde reglerne. Borgeren vidste ganske enkelt ikke, at reglerne var udformet, som tilfældet nu en-